

Konstąntynów Łódzki, dnia 05.11. 2020 roku

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi

Wniosek o udzielenie wyjaśnień
w kwestii stosowania przepisów o finansach publicznych

Na podstawie art. 13 pkt. 11 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2137) w imieniu Gminy Konstąntynów Łódzki wnoszę o udzielenie wyjaśnień na temat stosowania art. 256 ustawy o finansach publicznych na tle przedstawionego niżej stanu faktycznego.

Stan faktyczny

W dniu 8 listopada 2014 roku zmarł mieszkaniec Konstąntynowa Łódzkiego Pan . Spadkobiercy ustawowi odrzucili spadek, nadto zmarły nie zostawił spadkobierców testamentowych.

Sąd Rejonowy w Pabianicach postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2019 roku stwierdził, iż spadek po zmarłym nabyła z dobrodziejstwem inwentarza gmina Konstąntynów Łódzki, jako gmina ostatniego miejsca zamieszkania zmarłego,

W dniu 27 sierpnia 2019 roku do Sądu Rejonowego w Pabianicach złożono wniosek o sporządzenie spisu inwentarza po zmarłym

Spisu inwentarza na polecenie Sądu dokonał Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach który protokołem datowanym na dzień 28 sierpnia 2020 roku, doręczonym przez Sąd w dniu 18 września 2020 roku, ustalił, że stan bierny spadku (pasywa) wynosi 9 890 233,05 zł, stan czynny spadku (aktywa) wynosi 1 622 000,00 zł.

W skład majątku po zmarłym weszły udziały w nieruchomościach położonych w Konstąntynowie Łódzkim oraz w gminie Łask. Wobec nieruchomości położonych w Konstąntynowie Łódzkim już za życia spadkodawcy zostały wszczęte postępowania egzekucyjne. Nadto w przypadku dwóch nieruchomości nastąpiło już przysądzenie ich własności na rzecz osób trzecich, którzy nabyli nieruchomości na licytacji komorniczej. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż nabywcy uiścili całość kwoty tytułem nabycia jeszcze przed chwilą śmierci spadkodawcy a samo przysądzenie własności nieruchomości nastąpiło już po jego śmierci. Kwota ze sprzedaży egzekucyjnej w/w dwóch nieruchomości została przez komornika sądowego zdeponowana na koncie depozytowym Ministerstwa Sprawiedliwości. Jednakże pomimo faktu zdeponowania przedmiotowej kwoty na koncie

Ministerstwa Sprawiedliwości wartość udziału z tytułu zbycia w/w nieruchomości także została ujęta w stanie czynnym spadku.

Ponadto do pozostałych nieruchomości położonych w Konstantynowie Łódzkim nadal toczą się postępowania egzekucyjne wszczęte za życia spadkodawcy. Postępowania zostały jedynie zawieszono na czas sporządzania spisu inwentarza, obecnie komornik odwiesza poszczególne postępowania i kontynuuje czynności egzekucyjne.

W tym miejscu należy wyjaśnić, iż komornik związany jest wnioskiem egzekucyjnym, stąd będą dalej prowadzone postępowania egzekucyjne bezpośrednio z odziedziczonych nieruchomości. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez organ egzekucyjny wynika, iż komornik dokona podziału wiarytelności pomiędzy uprawnionych wierzycieli przy zastosowaniu kryterium kategorii wiarytelności, o której mowa w art. 1025 k.p.c. Należy także podkreślić, iż komornik, pod nadzorem sądu, będzie dokonywał sprzedaży odziedziczonych nieruchomości i wypłacał środki uzyskane z egzekucji bezpośrednio na rzecz wierzycieli zmarłego. Stąd środki nie będą wpływały na rachunki Gminy, jak również nie będą wypłacane przez Gminę.

Z uwagi na powyższe powstaje dualizm prawny, w którym z jednej strony Gmina odziedziczyła majątek i winna wypłacić wierzycielom należności do wysokości stanu czynnego spadku a tym samym zabezpieczyć środki w budżecie na ten cel, a z drugiej strony organ egzekucyjny dokonuje sprzedaży majątku zmarłego w toku postępowania egzekucyjnego i zaspokaja wierzycieli. Stąd, biorąc jeszcze pod uwagę fakt, że część należności już znajduje się na koncie depozytowym Ministra Sprawiedliwości, zachodzi uzasadniona obawa, iż de facto Gmina dwukrotnie będzie zobowiązana do zabezpieczenia środków na pokrycie zobowiązań zmarłego spadkodawcy, raz poprzez sukcesywne rozdysponowywanie majątkiem rzeczowym poprzez sprzedaż nieruchomości w toku postępowania komorniczych a drugi raz poprzez zabezpieczenie środków w budżecie. Zdaniem Gminy taka sytuacja jest niedopuszczalna. Skoro już dokonywana jest egzekucja bezpośrednio z majątku dłużnika, to nie zachodzi konieczność dodatkowego zabezpieczenia środków w budżecie na ten cel.

Wniosek o udzielenie wyjaśnień

W związku z powyższym stanem faktycznym powstaje wątpliwość, czy w opisanym stanie faktycznym, przy zaspokajaniu wierzycieli przez komornika bezpośrednio z majątku zmarłego oraz zdeponowania części środków na koncie depozytowym Ministerstwa Sprawiedliwości, zachodzi podstawa do zastosowania art. 256 ustawy o finansach publicznych.

Stanowisko Gminy

Zdaniem Gminy, biorąc pod uwagę opisany stan faktyczny, mamy do czynienia z wydatkami nieprzewidzianymi, o których stanowi art. 256 ustawy o finansach publicznych. Przy czym, zdaniem Gminy, nie zachodzi konieczność zabezpieczenia kwoty ustalonej w spisie inwentarza w budżecie gminy, bowiem na chwilę obecną toczą się postępowania

egzekucyjne bezpośrednio z odziedziczonych udziałów w poszczególnych nieruchomościach, nadto część kwoty należnej wierzycielom jest już zdeponowana przez komornika na koncie depozytowym Ministerstwa Sprawiedliwości. Okolicznością znaczącą jest także fakt, iż otrzymane w toku egzekucji komorniczej środki nie będą wpływały do budżetu Gminy tylko będą bezpośrednio wypłacane przez komornika wierzycielom stosownie do art. 1025 k.p.c.